



ИШОНЧИ

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг газетаси

• 21 июнь 1996 йил, ЖУМА • № 49 (286)

Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг беш йиллигига

Бугун Тошкентда мамлакат мустақиллигини мустақамлашда касаба уюшмаларининг ўрнига бағишланган Халқаро илмий-амалий конференция иш бошлайди.

ЖАМИЯТ ТАРАҚҚИЁТИ ЙЎЛИДА

Халқаро илмий-амалий конференция очилиш арафасида мухбиримиз Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашининг раиси Х. Б. ЖАМОЛОВга бир неча саволлар билан мурожаат қилди.

— Хулкар Баҳодирович, конференцияни ўтказишдан кутилган мақсад нимадан иборат?
— Республикаимизнинг мустақилликка эришиши, халқимиз асрий орзуларининг улашиши мамлакатимиз тарихида ўчмас саҳифа бўлиб қолади. Бугунги кунда юртбошимиз Ислам Каримовнинг раҳбарлигида ижтимоий ҳаётнинг барча жабҳаларида туб ўзгаришларнинг шохиди бўлиб турибмиз.
Конференциямиз жонажон республикамиз мустақиллигининг 5 йиллиги арафасида ўтаётганини билан характерлидир. Маълумки, утган йили касаба уюшмаларининг 70 йиллиги нишонланди. Бу даврнинг 65 йили социалистик тузум, 5 йили мустақил демократик бозор иқтисодиёти йилларига тўғри келди. Шунинг учун бугунги уттиш кунда биз касаба уюшмаларининг ана шу икки хил даврдаги ўрни ва роли, мақсад ва вазифалари, фаолият шакли ва услубларини чуқур, ҳар тарафлама таҳлил қилиб олишимиз лозим бўлади. Бугунги ўтказилаётган конференция худди ана шу нуқтаи-назардан олишлар учун ҳам, касаба уюшма ҳаракати амалиётчилари учун ҳам бирдек қизиқарли ва фойдали бўлади, деб ўйлайман.
— Касаба уюшмаларининг янги иқтисодий-ижтимоий шароитда тутган ўрни ва ролини қандай баҳолайсиз?
— Энг аввало, шуни айтишим керакки, республика касаба уюшмалари узининг кўп йиллик тарихида биринчи марта аниқ ҳуқуқий статусга эга бўлишди. 1992 йилда қўпгина ҳужжатлар билан бир қаторда «Касаба уюшмалари, уларнинг ҳуқуқлари ва фаолиятининг

қафолатлари тўғрисида» ҳам Қонун қабул қилинди. Унда меҳнаткашларнинг ижтимоий ҳақ-ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилиш учун тузилган жамоат ташкилоти сифатида касаба уюшмалари фаолиятининг низоми ва тамойиллари аниқ-равшан белгилаб берилди. Касаба уюшмалари Ўзбекистон мустақилликка эришгандан сунгина жаҳон андозаларига мос келадиган фаолият стратегия ва тактикасига, шакли ва услубларига эга бўлди.
Мамлакатимиз раҳбарининг «янги сиёсий кўрмалар туриб, эскисини бузмаган» деган ҳикмати сузлари республикамиздаги ўзаро ижтимоий муносабатлар жарраини белгилаб берди. Ўзбекистон касаба уюшмалари фаолиятининг бош тамойили сифатида ижтимоий ҳамкорлик асосида иш олиб бормоқдалар.
Албатта республика касаба уюшмалари фаолияти уз-узидан сип-силлик, бораётган деб бўлмайди. Барча соҳалар қатори республика касаба уюшмалари олдига ҳам ҳали ечимини қўлга келтирмаган муаммолар мавжуд. Конференцияда ана шу муаммоларни бартараф этиш юзасидан тақлифлар уртага ташланади. Қўшн давлатлар касаба уюшмалари тажрибаси урганилади. Самимий ва дустона руҳда ўтадиган конференция, фаолиятимизни жонлантиради, касаба уюшмалари обрўсини кутаради. Қолаверса, меҳнаткашлар ижтимоий, иқтисодий, ҳуқуқий манфаатлари учун илҳомини янги босқичга кутаришга хизмат қилади, деб ўйлайман.
— Мана шу асосий тамойилнинг шакли ва йўналишлари тўғрисида сўзлаб берсангиз.
— Тараққий этган демократик давлат-

да ўзаро муносабатлар қонун асосида бошқарилади. Шунинг учун меҳнаткашларнинг ижтимоий ҳуқуқ ва манфаатларини қонун нуқтаи-назаридан ҳимоя қилиш мўҳим вазифаларимиздан биридир. Ана шу мақсадда Федерация Кенгаши касаба уюшмаларининг қонун чиқарувчи органлар ишида иштирокнинг таъминлаш учун барча чораларни қурмоқда. Биз одамларнинг меҳнат ва ижтимоий манфаатларига доир барча қонун лойиҳаларини ишлаб чиқишда фаол қатнашишга, Олий Мажлис кўмиталарига тақлифлар билан чиқишга ҳаракат қиламиз. Биз Олий Мажлис кўмиталари, шунингдек, республика вазирлик ва идоралари билан узвий амалий алоқаларга эгамиз. Утган йилнинг охирида қабул қилинган «Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат Кодекси» фикримизнинг яққол далилидир.
Меҳнатчиларнинг ҳуқуқ ва манфаатлари ҳимоясини амалга оширишнинг асосий механизми — жамоа шартномалари ва битимларидир. Жамоа шартномалари бугун ишлаб чиқариш муносабатларини — корхонадан тортиб то тармоқ ва ялпи халқ ҳужагини қамраб олади. Бугунги кунда жамоа шартномаси — бу меҳнатга ҳақ тўлаш тизими, унинг шакли ва метериини, ишчи-хизматчиларнинг қафолат ва имтиёзларини белгилаб берадиган ҳужжатдир.
— Хулкар Баҳодирович, конференция халқаро деийлигига. Анжуманга қайси давлатлар ва халқаро ташкилотлардан вакиллар қатнашади?
— Конференцияда нафақат республикамиз касаба уюшмалари ташкилотлари, тармоқ Марказий кўмиталари раҳбарлари, олимлари, балки, қўшма хорижий меҳмонлар, Қозғистон, Қирғизистон, Туркманистон ва Тожикистон касаба уюшма кенгашлари вакиллари, олимлар иштирок этадилар.



— Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг бошқа мамлакатлар касаба уюшма ҳаракатлари билан алоқалари қандай? Халқаро ҳамкорлик қандай ривожланмоқда?

— Республикаимиз мустақилликка эришгандан сунг дундаги ўнлаб давлатларнинг касаба уюшма ҳаракатлари билан алоқалари ҳам кенгайиб бормоқда. АҚШ, Хитой, Германия, Ҳиндистон, Франция, Туркия ва бошқа мамлакатлар шулар жумласидандир. Жаҳон касаба уюшмалари конфедерацияси билан алоқалар йўлга қўйилмоқда. МДҲ давлатларининг кўпчилиги билан касаба уюшма алоқалари тобора ривожланиб бормоқда. Шундай ҳамкорлик доирасида ҳар хил семинарлар, конференциялар ўтказилмоқда, делегациялар алмашиш, кадрларни тайёрлаш ишлари амалга оширилмоқда. Бугунги конференция ҳам худди шундай тадбирлардан биридир.
Республикамиз Президентини Ислам Каримов Олий Мажлис I-сессиясида сузлаган нутқида мамлакат жамоат ташкилотларининг ролини янада ошириш тўғрисида алоҳида таъкиллади. Бугун очилаётган конференция жамият тараққийоти йўлида мўҳим қадам бўлади деб ўйлайман.
Фарход РАСУЛОВ эсим олди.
Халқаро анжуманга бағишланган материалларни ички кўчи саҳифада ўқийсиз.

ЭТИЛИ ИҚЛИМИ НАРАСИ

М.Д.Х. МАМАЛАКАТЛАРИДА

ХОРИЖДА

Россияда бўлиб ўтган Президентлик сайловлари ақуларидан хабарлорис. Ушбу сайловларнинг иккинчи босқичи ўтказилган сана тайин бўлганича йук. Президент Б.Ельцин уни 3 июль кунги ўтказишни тақлиф этди. Маълумки, сешанба кунги Россия ҳукуматида тез бериан узаришлар коммунистлар блокига сезиларли зарба бўлди. Бу энг аввало, сайловларнинг биринчи босқичини унчиги урида ақуларан захирадаги генерал Александр Лебенинг Б.Ельцин командасига қўшилганлиги билан боғлиқ. У Хафсизлик кенгаши қотиби лаврозисла қабул қилди.
Россия Ҳукумати бошлиғи В.Черномырдин баёотига кура, мамлакат раҳбариятида узаришлар ҳали давом этади. Чеченистон томони ҳукуматдаги узаришларга сергаклик билан қарамоқда. Бироқ Чеченистон Ичкиерия республикаси ақборот вазири М.Улугов А.Лебелъ хусусида умидли фикр билдирди. Чеченистонда уруш ҳаракатларини тўхатишда унинг имкониятлари катта, леи у жумладан. Чунки у Чеченистонга қўшилларни олиб кириш ҳақидаги қарор қабул қилинишида қатнашмаган.

Россия Ҳукумати Хафсизлик Кенгашининг янги Қотиби А.Лебелъ Россия қўшилларини Чеченистондан олиб чиқиб кетишни еқлаб гапирди. Узининг телеинтервьюларидан бирида у, жумладан, икки томонлама битим асосида Чеченистондан Федерал қўшилларни олиб чиқиб кетиш, исёнчиларни қуролсизлаштириш ва чечен халқининг иродасини билиш мақсадида референдум ўтказиш керак деб айтган. Александр Лебелъ Чеченистондаги ақвол хусусида шахсан тасавур ҳосил қилиш мақсадида яқин орада Чеченистонга боришни маълум қилди.

Грузия Президентини Э.Шеварднадзе Москва ситасига аралашин мақсадини кузловчи Россия генераллари билан расий фитна уюштиришда айбловлар муносабати билан Мудлофа вазирини чакиртирган. «Интерфакс»нинг хабарига кура Президент вазиран вазирига тўлуқтириб беришни талаб қилган. Бу воқеа Хафсизлик Кенгаши қотиби генерал А.Лебенинг бир қанча юқори мартабали генераллар Грузия Мудлофа вазири билан бирга Россия қўшиллари жанговар тайергарлигини кутариш ва шу билан мудофаа вазири П.Грачевнинг вазиридан бўшатилишига тўсқинлик қилишга уришда айббатланди. Грузия Мудлофа вазири шу кунлари Москва бўлиб хорижий ҳамкорлик масалалари бўйича кенгашда қатнашаётган. У зини юқоридаги яширин битишувдаги иштирокчи рад этди.

Қирғизистон Президентини Аскар Акаев расий таширф билан Украинага бўлиб, у ера Президент Л.Кучма ва ҳукуматнинг бошқа раҳбарлари билан музокаралар олиб борди. Олинди Украина билан Қирғизистон ўртасида эркин савдо-сотик ҳақида, ўзаро машинасолик махсулотлари, металл етказиб бериш, хорижий сановат маъмуни ривожлантириш ва консерсия тўғрисида битимлар тузилиши.
Украинга таширф натижасида ундан ортик ҳужжатлар имзоланган. Аскар Акаев бошчилигидаги Қирғизистон делегацияси кеча Швейцарияга жўнаб кетди.

Қозғистоннинг «Мангистау-мунайгаз» ҳиссадорлик жамияти бурғичилари илк бор халқаро тендер солибтишти муваффақ бўлишди. «Арм» Америка-Қозғистон қўшма корхонаси янги нефть қудуқларини қазини ҳуқуқини олиш учун ўтказган халқаро тайловда жаҳоннинг турли мамлакатларидан олтига Фирок фирма вакиллари иштирок этишди. Қўшма корхона Мангистау вилояти қойларидан бирида нефть қазиб олиш билан шуғулланади.

Номаълум кишилар Ингушистондаги базасига қайтиб келаётган Россия қўшилари қалонасига қарата ут очган. Этти аскар ҳалок бўлган. Ингушистон Президентини Руслан Аушев республика худудда Россия ички ишлар қўшилларига қарата ут очилганлиги ва аскарлар шунинг натижасида ҳалок бўлганлигини рад этди. Президентини айтишича, қонли жоғоро Шимолий Осетиянинг Батака-юрт қишлоғи яқинида Федерал қўшилларнинг икки постини ўртасида тез бериан. Ҳодиса рўй берган жойда ички прокуратуранинг махсус бригадаси иш олиб бормоқда.

Исроилнинг янги Бош вазири Б.Натаняху ва унинг мақамаси Қуддус шарифи ва Тел-Авивдаги тантаналардан кейин расман уз ишнин бошлаган. Ташқи ишлар вазири сифатидаги биринчи баёнотидақ Девиб Леви Исроилга қўшиллиб, тинчлик йўлида муросаларга боришга чакириб Сурияга мурожаат қилди. Шунингдек, у фаластинликлар билан бошланган тинч жараянларини давом эттиришга ваъда берди. Б.Натаняхунинг босиб олинган араб ерларини қайтариб беришни истамеганидан қўнчиқ араб давлатлари чуқур ҳавотирлиқ билдирмоқдалар. Исроил янги ҳукуматининг ситаси эртага Қоҳирада бошланган араб мамлакатлари раҳбарларининг олий даражадаги учрашувида муҳокама этилади.

Фаластин раҳбари Ясир Арафат Пекинга қилган таширфидан сунг Вьетнамга келган. Пекинда у Хитой раҳбарларининг яқини Шарқда умумий алоқалар тинчликка эришиш йўлида қўллаб-қувватлашлари хусусида қандай ваъдаларни олган. Я.Арафат Хитой пойтахтида, яқин Шарқда тинч битимларга эришишдан бугун жаҳон ҳамжамияти мағнафатор деган. ХХР Давлат Кенгаши Раиси Ли Пэн, унинг давлати Фаластин давлатини ташкил этишга қаратилган ҳаракатларни қўллаб қувватлашда давом этишни маълум қилди. Я.Арафат Вьетнамда бир кун бўлди.

Б.Говдининг коалицион ҳукуматидан ягона сул партия бўлган Ҳиндистон Коммунистик партияси қатъий тежамкорлик йўлини бекор қилишни ҳукуматдан талаб қилди. Бу йўли бошқарув мақамаларида қилинадиган сарф-харajatларни қисқартирини кузла тутади. Қатъий тежамкорлик чоралари утган дўшанба кунги молия вазири Чид Барам томонидан эълон қилинган. Бу чоралар бюджет тинчлигини юмшатиш ва давлат харajatларини чеклашга йўналтирилган. Компартия ва касаба ташкилотлари ҳукуматининг бу йўлини халққа қарши қаратилган йўл деб аташди. Коммунистлар қатто ҳукумат тарқибдан чикамиз дек дағнава ҳам қилишди.

Бирма муҳолифоти раҳбари Аунг Самсуеги узининг 51 ешини уз тарафдорларини Бирма Хорижий режими қармоққа олаётган шароитда нишонлади. Утган йили йўли оёида қамқондан тавал этилгандан кейин дўстлари ун овоз-луд куни билан биринчи бор қўллашди. Афтидан, Рангундаги ҳукумат кишиларни ун уз тарафдорлари мақсадида маҳрум қилишга уришишти. Халқаро ҳуқуқни ҳимоя қилиш ташкилотининг маълум қилишича, Аунг Самсуеги тарафдорларидан яна 8 киши, шу жумладан унинг шахсий қосқичи ҳам қармоққа олинган.

Швейцария ҳукумати Болтик денгизига чўкиб кетган «Эстония» кемаси қолдиқларини бетонлаш бўйича бошланган ишларни хозирча тўхатиб туришга қарор қилди. Бу қарор, 1994 йилда юз берган ҳалокат сабабисини аниқлаш бўйича сул тергов ишлари хануз ниҳоятга етказилмагани билан иҳозланиди. Ушбу ҳалокат туғайли 852 киши ҳалок бўлган.

АҚШда сопиологик тадқиқот институтларидан бири ноимий тажриба ўтказган. Унинг натижасида америкаликлар европаликлардан ҳалопротқ бўластарда, скандинаваларга этишларига анча бориғини курашди. Гап шундаки, ичига 50 доллар пул солинган ҳамеяларнинг ҳаммаси Норвегия ва Скандинавия тўла эгаларига қайтарилган. Европа мамлакатларида 58 фойзи, АҚШда 67 фойзи қайтарилган.

Жаҳон маъбуот агентликлари материаллари асосида.

ИСЛОМ КАРИМОВ ИТАЛИЯГА ЖЎНАБ КЕТДИ

20 июнь кунги Ўзбекистон Президентини Ислам Каримов Италия республикасига жўнаб кетди. Маълумки, савдо мақсадидаги раҳбарини Европада Италиянинг Милан шаҳрида бўлиб ўтган халқаро илмий-амалий конференцияда иштирок этишга кўнрақ қилинган. Ислам Каримовнинг Италияга жўнаб кетиши унинг Италияда бўлиб ўтган халқаро илмий-амалий конференцияда иштирок этишга кўнрақ қилинган. Ислам Каримовнинг Италияга жўнаб кетиши унинг Италияда бўлиб ўтган халқаро илмий-амалий конференцияда иштирок этишга кўнрақ қилинган.

ДЕЛЕГАЦИЯ ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашида БМТ Тараққийот Дастурининг Ўзбекистондаги воқалотларини баҳолаш мақсадида делегация қабул қилинди. Делегацияда бошчи вазир ўринбосари жаноб Клаудио Каллероне бошчилик қилди.
Самимий дустона суҳбат чоғида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясини Кенгаши раиси Х. Б. Жамолов республикада бўлаётган иқтисодий ислоҳотлар, касаба уюшмалари ҳаракати тўғрисида сўзлаб берди. У айтишча еш мустақил республика қонунчилиги масалалари батафсил тўхталди.
— Ўзбекистон касаба уюшмалари мутахассислари, — таъкиллади Хулкар Баҳодирович, — қонун лойиҳаларини ишлаб чиқишда фаол иштирок этмоқдалар. Бу, хусусан, иқтисод ҳаётида таълиқ этилган Меҳнат Кодексида уз ифодасини топди.
Хозирги кунда касаба уюшмалари тўғрисида Қонунга узгаришлар тайёрлаш боришида иш олиб бормоқда. Ҳаётнинг узи шундай узгаришлар зарурлигини тақозо этмоқда.
Жаноб Клаудио Каллероне БМТ Тараққийот Дастурининг Ўзбекистондаги фаолияти, демократик давлатни шакллантириш йўлида Ўзбекистонда олиб борилаётган ислоҳотларнинг қўллаб-қувватлашга қаратилган лойиҳалар тўғрисида ақборот берди.
Томонлар ўзаро алоқаларни янада кенгайтиришга, ҳамкорликка семинарлар, конференциялар ва бошқа тадбирларни ўтказиб боришга келишиб олдилар. Қабул маросимида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясини Кенгаши раисининг ўринбосари З. И. Қолеров хозир бўлди.
А. СИЛЕНКОВ, «ИШОНЧИ» мухбири.

Наманган тумани галлазорлари олтин тўсга кирди. Миршкорлар галладан бу йил мўл-кўл ҳосил этиштирдилар. Бўлиқ бошоқлар билан қопланган далаларга ҳадемай ўрм комбайнлари тушади.
Суратда: Наманган тумани «Ўзбекистон» жамоа хўжалиги бригадаси бошлиғи Шахрибону Эгамова (ўнгда) ҳамда туман ҳокими ўринбосари Мухторжон Хайдаров галла ҳосилдан мамнун.
Т. МАҲҚАМЗОДА олган сурат.



Касаба уюшмаларида

ЭРТАНГИ КУН УМИДИ
Жамият учун қайсибир касбу ҳунари, илми ва қобилияти билан муносиб улдуш қўшиб келатган кишиларнинг қамолоти учун қайғуриш, айниқса ешларни қўллаб-қувватлаш касаба уюшмалари олдига энг мўҳим ва долзарб масалалардан биридир. Касаба уюшмалари Сирларе вилоятининг навбатдаги расат йиғилишида худди ана шундай мўҳим вазифалар, муаммо ва муваффақиятлар хусусида суз юритилди.
Вилоят касаба уюшмалари «Ўзбекистон» жисмоний тарбия ва спорт жамиятининг ҳисоботида мавжуд 11 та болалар ва есмирлар спорт мактабларининг фаолияти ҳақида атрофида тўхтаб утилди. Гарчанд ушбу мактаблар ҳали уз мустақил уйингоҳларига, спорт базасига эга бўлмасаларда, республика мусобақаларида фаол қатнашиб, шарафли урилларни эгаллашаптир. Уларнинг асосий ўқув машғулотлари мактаблар ва ҳужақларнинг спорт майдонларида амалга оширилмоқда.
Спорт мактабининг терма командаси уйин турлари бўйича республика чемпионатида иштирок этиб бешинчи уринини олди. Қул туғи жамоаси тренер С.Палушқин раҳбарлигида республика мусобақасининг голлини бўлди. Яқка кураш бўйича Осие уйинларида иштирок этган Алексей Соркин ва Днер Расулов таъжовидан спортнинг голлини сифатида Филиппин мамлакатига ўтказилган жаҳон чемпионатининг соврин-

дори сифатида танилди. Шунингдек, дзюдо, отир атлетика бўйича ўтказилган республика мусобақаларида ҳам сирларелик спортчи ешлар фаол иштирок этиб фахрли урилларни эгаллашдилар. Демак, вилоят касаба уюшмаларида спортни қадрлайдиган фидойилар кул экан. Аммо гуруҳ қурмасиз бўлмаганидек ҳамма жойлардаги спорт мактабларида ақвол юқоридалик деб бўлмайди. Талайгина камчиликлар мавжуд.
Расат йиғилишида камчиликларга тезда барҳам бериб, болалар спортини ишларига қўлдан келганича ердам курашатиш, маошларини уз вақтида бериш, керакли спорт жиҳозлари билан таъминлаш ҳақида келишиб олинди.
Ушбу хайрли мусобақага туман ва шаҳар касаба уюшмалари кўмиталари, ижтимоий таъминот бўлимлари, «Ўзбекистон» жисмоний тарбия, кузи оқиллар ва қариялар жамиятлари ҳамда бир қатор уюшмалар боғлиқ қудрат маблағ ажратдилар. Зеро, ногиронлар кунлигини олиш, уларни руҳан қўллаб-қувватлаш ҳам қамолот йиллояларига етаклаш билан баробардир.
Йиғилишда касаба уюшмалари Сирларе вилоят кенгашининг раиси А.Мухаммедов қўнчаклик билан эртанги умидларимиз бўлган ешларни ҳар томонлама бақувват ва етук инсонлар бўлиб қамол топтириш ҳар бир кишининг, ҳар бир касаба уюшма ходимининг бурчи эканини айтди.
Норинис КОСИМОВА.

МОДДИЙ ЕРДАМ КЎРСАТИЛАДИ

Тошкент вилояти касаба уюшмалари Тошкент туманидаги сув тошқинидан зарар курганларга ҳар тарафлама қўмжак бермоқда. Шу мақсадда вилоят касаба уюшмалари кенгаши табиий офатдан зарар курганларга 100 минг сум пул ўтказди. Шу билан бир қаторда соғлиғига пугур етган, даволанишга муҳтож бўлган 13 киши санаторияга бепул йўлланма билан таъминланди. Шунингдек, бир гуруҳ утил-қизлар касаба уюшмалари ҳисобидан соғломлаштириш оромгоҳларига жўнатилди.
Тармоқ касаба уюшмалари вилоят қўмиталари ҳам бу хайрли ишдан четда қолмаптилар. Хайрия пуллари ўтказилмоқда, турли ердамлар курастилмоқда.
Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси вилоят қўмитаси ҳам бу борлада қўнгина савоб ишларни амалга оширмоқда. Жумладан, тошқиндан зарар курган тиббиётчилар оқиларидан белгиланган 50 минг сум пул ердими курастиди. 6 нафар болда соғломлаштириш оромгоҳларига юборилди. Езги татил вақтида ҳар ой 6 утил-қиз бепул шундай масканларга юбориб турилади.
Б. ПУЛАТОВ

ТИББИЁТ МУАССАСАЛАРИ ҲОМИЙЛИҚДА

Фуқаролар соғлигини сақлаш ва мустақамлаш ижтимоий муҳофазатининг мўҳим соҳаларидан саналади. Бу масала касаба уюшмаларининг ҳам доимий диққат маркази турлади. Бугунги кунда бу борлада Наманган вилоятида қурилан чора-тадбирлар диққатга сазовордир. Вилоят ҳокимлигининг «Аҳолига тиббий хизмат курасташини янада яхшилаш тадбирларини тўғрисида»ги қарорига кура мавжуд шифохонна, поликлиника, амбулаторияларнинг ҳаммаси иқтисодий жиҳатдан ишончли ташкилотлар, корхоналар, муассасалар, бошқар-

Иқтисодиёт хабарлари

ТУШЛИК—БЕПУЛ

Урганч ут уриш машиналари заводи Хоразм вилояти машинасолик саноятининг қадиргоҳларидан бири саналади. Унинг махсулотлари нафақат республикамизда, балки ҳамдустлик мамлакатларида ҳам маълум ва машҳур. Бугунги кунда корхонада 240 дан зиёд киши меҳнат қилмоқда. Бозор иқтисодиёти талабларига мувофиқ корхонада махсулот турлари тобора қўпайиб бормоқда. Шуни айтиш керакки, корхона касаба уюшма қўмитаси ва маъмурияти ишчи-хизматчиларнинг иш ва дам олиш шароитларини яхшилаш масалаларига катта эътибор бермоқда. Шу мақсадларга зарур даражада маблағ ажратилишига эришмоқда. Масалан, бу йил жамоа шартномасида меҳнат муҳофазаси тадбирларига 1 миллион сум сарфлаш кузла тутилган. Унинг асосий қисми ишчиларни бепул тушқи овқатлантиришга сарфланади.
Ш. АХМЕДОВ.

МАКЕДОНИЯЛИКЛАР КЎМАГИ

Самарқанддан Тошкентга чиқарилган катта йўлнинг еқасидан Чупонота мавзисида автомобильлар еқилиш қудуғини янги шохобча иш бошлади. У қўнма корхона мақомини олди.
Гап шундаки, янги шохобча Македониянинг «Петраб» фирмаси билан биргаликда бунёд этилди. Бу ердиги техник воситалар ҳам, хизмат курастини даражаси ҳам халқаро андозаларга мос келди.
Ушбу ишшоотни македониялик қурувчилар жула қисқа муддатда тўқилди.
Р. КУРБОНОВ, «ИШОНЧИ» мухбири.

ОБ—ҲАВО

Ўзбекистон об-ҳаво марказининг берган маълумотига кура, 21-25 июнь кунлари республикамизда етизгарчилик қўнмалиди. Ҳаво кўнж ва кам бўлган бўлади. Шу даврнинг биринчи чоралида ҳам ҳаво орти қониси 17-22 даражада ички, кундузи 33-38 даражада иссиқ бўлади. Ўзбекистоннинг жағувида ва чул зоналаридан ҳаво ҳарорати 33-40 даражада иссиқ бўлиши кутулмоқда. 25-25 июнь кунлари ҳаво ҳарорати бироз пасайиши мўмкин. Кундузи 14-19 даражага чеккури 29-34 даражага иссиқ бўлади. Мамлакатимиз пойтахтида етизгарчилик бўлмайди. Ҳаво ҳарорати меъериди бўлади.

МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ БЕШ ЙИЛЛИГИГА

УЮШМАЛАРИ ФАОЛИЯТИНИНГ БОШ МЕЗОНИ

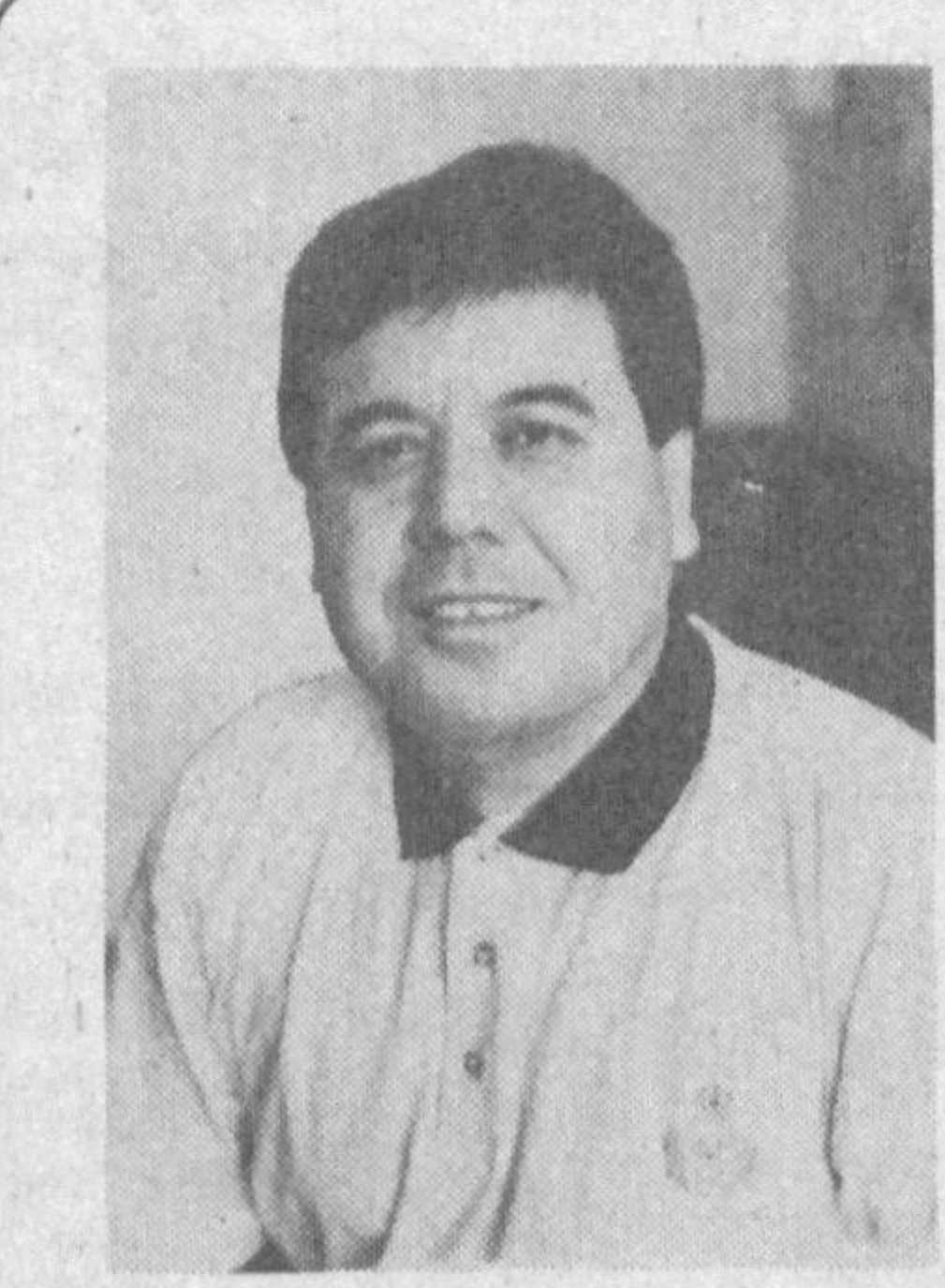
«Ҳаётбахш янгиликларни ишларида ўз сафларида миллионлаб меҳнаткашларни бирлаштирган энг оммавий жамоат ташкилотлари - касба уюшмалари фаол қатнашмоқдалар».

Ислон КАРИМОВ.

«Касба уюшмалари республика меҳнаткашлари ва болаларини соғломлаштириш тизимини ривожлантиришга қўмаклашади».

«Республика касба уюшмалари иқтисодийни қайта қуриш ишига улуғларини қўшмоқдалар, бозора ушш шароитларида меҳнаткашларнинг, аҳоли кенг табақаларининг манфаатларини йфодалаш ва ҳимоя қилишда муайян тажриба тўплади».

«Харакат Дастури»дан



миздаги ҳар бир раҳбар, ҳар бир ходим ва ҳар бир аъзо олдига аниқ мақсадларни қўйиб, иш олиб бормоқда. Республиканинг «Таълим тугрисида»ги Қонуни ҳам фаолиятимизда дастуриламал вазифасини утаётир.

ХАЙРЛИ ИШЛАР

Иброҳим АБДУҒАНИЕВ, Таълим ва фан ходимлари касба уюшмаси Марказий Қўмитаси раиси, иқтисод фанлари доктори.

Давлатимиз ва ҳукуматимиз еш авлодга таълимнинг кўрсатиб, утган бир ярим йил мобайнида 57.400 урилди мактаб, 3065 урилди болалар боғчасини ишга туширишда собитқадим бўлди.

ЭНГ ЯҚИН ҚЎШНИМИЗ

Туркманiston ва узбек халқларининг қон-қардошлиги, дустлиги асрлар синонидан утиб, тобора мустақамлашиб келаётир. Тилимиз, урф-одатларимиз, маданий анъаналаримиз, сарҳадларимиз бир-бирига туташ ва уйғундир.

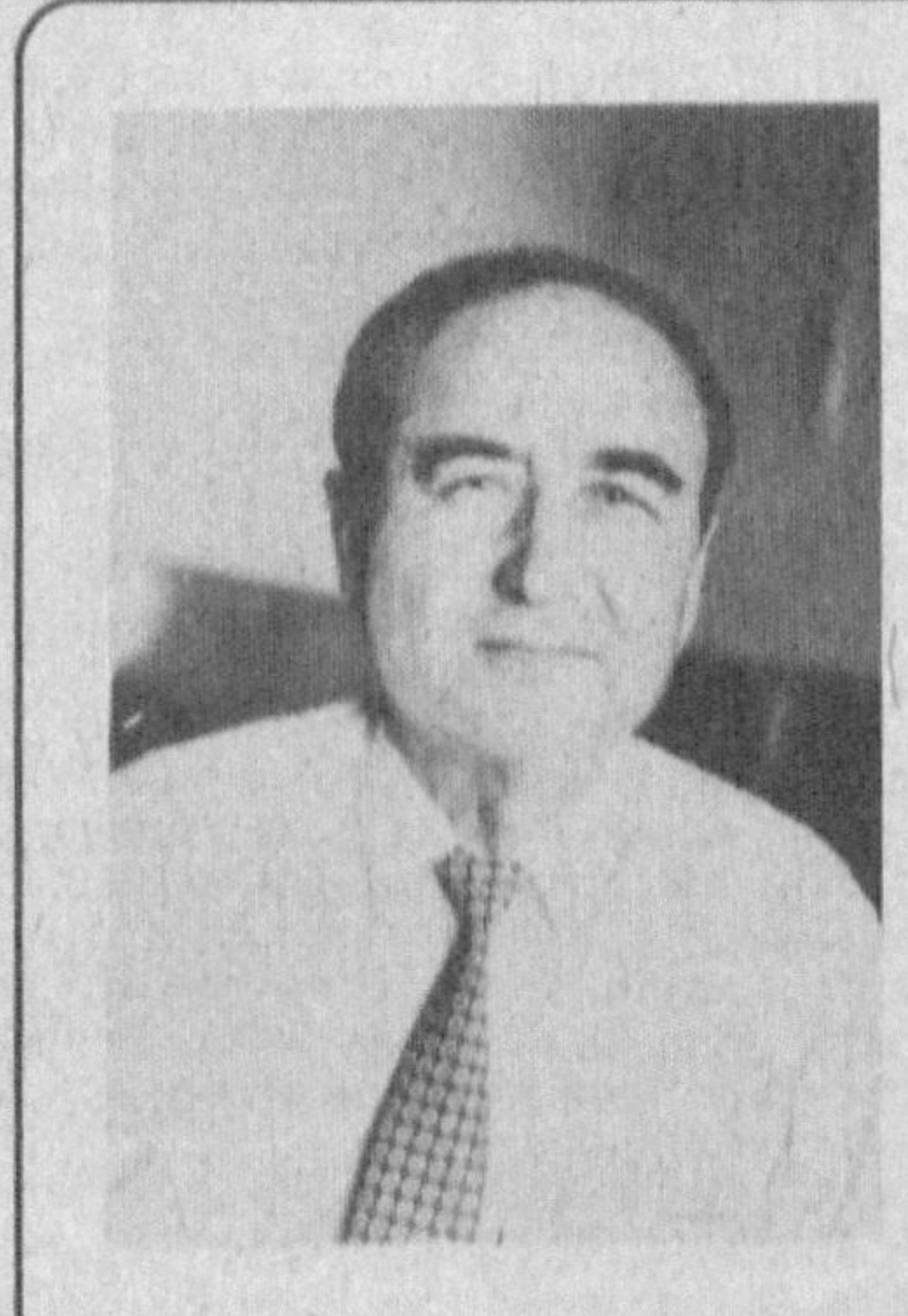
Туркманiston ва узбек халқларининг қон-қардошлиги, дустлиги асрлар синонидан утиб, тобора мустақамлашиб келаётир. Тилимиз, урф-одатларимиз, маданий анъаналаримиз, сарҳадларимиз бир-бирига туташ ва уйғундир.

Муқтақил Узбекистон узига хос тараққийт йулини танлаб олиб, жаҳон ҳамжамиятида муносиб урнини эғаллаб бормоқда. Сиесий, ижтимоий, иқтисодий соҳалардаги узгаришлар бунга мисол бўла олади.

Жаҳоннинг етуқ халқлари билан беллаша оладиган халқимиз камолоти йулида асосий урин тугувчи қадриятларимиз тикланапти. Сиесий барқарорлик, миллатларара ҳамжихатлик шароитида ишлаб чиқариш, таълим, фанни ривожлантириш, соғлом авлодни камол топтириш режалари рубебга чиқмоқда.

Республикаимиз касба уюшмалари харақатида, уларнинг амалий фаолиятида, иш юришти услубларида ҳам жиддий узгаришлар руй берди.

Халқимизга хос фазилатлардан бири қўли очикликдир. Фарғона вилоятидан тадбиркор Набижон Махмудов уз ҳисобидан 10 миллион сум маблаг сарфлаб, 422 урилди икки қаватли мактабни қишлоқ уқувчиларига ҳадя қилди.



БАҲС-ҲАҚИҚАТ ОМИЛИ

Жамиятнинг ривожланиши, мустақил мамлакатимиз кулратини мустақамлашда кишиларни маънавий жиҳатдан таъминлаш билан бирга илм-фаннинг урни жуда каттадир. Фан орқали ишлаб чиқаришга утиш, ишлаб чиқаришни кенгайтириш, пировадиди ишлаб чиқаришга янги технологияни жорий этишга олиб келади.

мий ҳимояни ургатишда илм ердамга келади. Демак, ҳозирги пайтда инсон тафаккурини ривожлантириш керак.

Президентимиз таъкидлаганларидек, инсон назарий тафаккурини шакллантириш инҳоятда зарур. Бир вақтлари замонавий фанлар уқитиларди. Энди аен бўлаётганики, инсон камолотига эришишда милология ва диний қарашларнинг ҳам урни катта экан.

ХАЛҚ МАНФААТИ ҲИМОЯЧИСИ

оммасини ҳам моддий томондан, ҳам маънавий томондан тинмай ҳимоя қилаётганини кураимиз. Бу масалалар ҳуусида Президентимиз аҳолининг манфаатларини ҳимоя қилиш, нафақахўрлар оладиган нафақа миқдорини ошириш соҳасида қилаётган ишларини алоҳида таъкидлаб утишни истардим.

Ҳозирги шароитда, яъни миллий мустақил тараққийт йулида республикаимиз Президенти Ислон Каримовнинг халқ оммасининг моддий ва маънавий савиясини ошириш соҳасида қилаётган ишлари, амалда ошираётган тадбирлари, шубҳасиз, кенг халқ оммасининг манфаатини ҳимоя қилишга қаратилгандир.

Республикаимиз миллий мустақилликка эришган кунининг 5 йиллиги яқинлашиб келмоқда. Биз бошиб утилган йўлга назар ташлайдиган бўлсак, шубҳасиз, давлатимиз халқ оммасини ҳам моддий томондан, ҳам маънавий томондан тинмай ҳимоя қилаётганини кураимиз.

Вилоят касба уюшмалари меҳнаткашлари ва уларнинг оила аъзоларини, айниқса болаларни соғломлаштиришга катта эътибор бериб келмоқда.

1995 йил 31 январда вилоят ҳокимлиги ва вилоят касба уюшмалари кенгашининг қўшма қарори қабул қилинди. Бу йил вилоятдаги 22 оромгоҳда 25 минг 380 нафар бола соғломлаштириш майдончаларида дам олди.

Халқ таълими ва соғлиқни сақлаш бўлими билан ҳамкорликда оромгоҳларнинг бошқилари, тарбиячилари, таълим уюшмалари Федерацияси Кенгаши томонидан ишлар чиқилган «Болаларни соғломлаштириш оромгоҳларининг Низоми» ва «Санаторий тилдаги оромгоҳларда соғломлаштиришни ташкил этиш тугрисида»ги услубий тавсияномалари ишлар чиқилди.

Р.ГАЛИЕВ олган сурат.

«Касба уюшмалари болаларни ёғин дам олиш оромгоҳларида имтиёзли йўлдамалар билан таъминлайди».

ЧИНИҚИШ МАВСУМИ

И. ИХТИЕРОВА, Бухоро вилояти касба уюшмалари кенгаши раисининг ўринбосари.

таъминлашда корхона ва ташкилотлар, жамоа ҳужалиқлари хизмати диққатга сазовордир. Чунотчи, «Бухоротекс» хирисадорлик жамияти, «Узнефтгазкурилиш», «Иркурилиш» трести, Бухоро пахта тозалаш заводи, Шофиркон, Ромитан, Гиждувон туман ҳокимликлари ва касба уюшмаларининг мувофиқлаштирувчи кенгаш раислари, деҳқончилик саноат мажмуи ходимлари касба уюшмалари билан ҳамкорликда оромгоҳларни мавсумга намунали тайёрлаш ишлари олиб борилаётир.

Биринчи мавсумда «Коинот», «Минг ғинор», «Дустлик», «Еш ирригатор», «Еш туқимачи», «Еш автомобилчи», «Еш алоқачи» каби оромгоҳларда болалар мароқли дам олишмоқда.

«Харакат Дастури»дан.



Тошкентдаги кимё қишлоқ ҳужалиқ машиналари заводи дила юмушлари учун турли машина-механизмлар ишлаб чиқаради.

Суратда: завод усталари - касба уюшма қўмитаси фаоллари-дан Борис Атоян (чапда) ва қўмита раиси Ҳасан Орипов картошка эқидиган КУ-2 агрегатини қўздан кечирмоқдалар.

Р.ГАЛИЕВ олган сурат.

«Касба уюшмалари амалдаги қонунчилик талабларига риоя этиш ҳақида меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатлари ва ҳуқуқларини ҳимоя қилади».



ЭЗГУ ТАШВИШЛАР

«Харакат Дастури»дан.

Дарвоқе, Суйдиҳон юқорилда бошланғич касба кўмиталарини бежиз тилга олган йуқ. Ҳар бири уз ишини самарали олиб боришти. Масалан, тумандаги 8-мактаб жамоаси бошланғич касба кўмитаси раиси Маданият Мирраев бошчилигида «Узбекистон» жамоа ҳужалиқини бир ҳафта эғ олди, яна бир гектар қуриқ ерни узлаштириб, катта боғ яратилди.

Аввало, биз бошланғич кўмиталар ишини таъминлаштиришга жиддий аҳамият бердик. — дейди Суйдиҳон, — 84 та касба ташкилотига ташаббускор, гайратли маорифчилар етакчилик қилишди. Уларнинг ишларини ташкил этишга яқиндан қўмаклашиб, тез-тез хабар олиб турардим.

Бундай хайри ишларини ташкил этишда Суйдиҳон Ҳасимовнинг қўмита бош хисобини Раҳимжон Ҳасимжоннинг хизматлари катта.

Ситам МАХМУДОВА.

